

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 24 (3480) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Hazajöttek...

Soós István polgármester üdvözlő beszéde a hazatért honvédekhez

— Nagyvárad város közönsége nevében őszinte magyar, testvéries szeretettel üdvözlöm a nagyvárad háziedrednek az orosz harctérről visszatért zászlóalját, amely a jól végzett munka után boldogan és büszkén érkezett az édes Haza földjére Szent László városába.

Közel 9 hónapot töltött a háziedred zászlóalja az orosz harctéren s még előttem van az a nap, 1943 április 28-ika, amidőn Huszár szombatján együtt bucsuztattuk a nagyvárad pályaudvaron a mi bátor honvédeinket s amidőn kigördült a pályaudvarról háziedredünk menetzászlóját vivő vonat, mi, akik itt maradtunk, hogy itthon teljesítsük kötelességünket a nemzettel és a hazával szemben, hogy gondoskodjunk az eltávoztakról és itthonmaradottakról, testvéri szeretettel és aggodalommal tekintettünk az eltávoztak után s ajkunk hő imával fordult a magyarok Istenéhez, hogy hozza őket vissza teljes számban, egészségben, győzelmesen szereteteink karjába.

Ezután ismertette dr. Soós István polgármester az ezrednek a szorjefronton kilenc hónap alatt véghezvitt hadicselvényeit, majd így folytatta:

— És most, minekutána a magyarok Istené meghallgatta könyörgésünket, visszatértek a mi hő fiaink, hogy magukhoz öleljék a jól végzett munka után és ennek tudatában gyermekeiket, szüleiket, feleségeiket, kiktől oly sokáig távol voltak, midőn kötelességüket teljesítették, a távoli orosz mezőkön.

Nem lehet eléggé megköszönni és meghálálni azt a sok fáradságot, küzdelmet és szenvedést, amit a mi fiaink odakünn értünk elszenvedtek, de nem is várnak ők ezért senkitől sem elismerést, sem köszönetet, mert mindnyájan tudják, hogy amit tettek, azt a Hazáért, a magyar Hazáért tették, amit ezer év óta megtett minden generáció és meg fog tenni a következő ezer évben is, midőn elhangzik a kiáltás: „Veszélyben a haza!”

A magyar honvéd, midőn messze az ország határain túl harcolt a bolszista tömegekkel szemben, nemcsak hazáját védte, feleségét, gyermekeit, az ezeréves magyar földet, a vallást, a magántulajdont, a család fogalmát és mindazt, ami nekünk szent s amihez ezer év óta belenőtünk s ami nélkül életünket nem tudjuk elképzelni, hanem védte ugyanakkor a keresztény civilizációt és Európa érdekét is, azét az Európáét, amelyért ezer év alatt oly sokszor áldozta fel magát a magyar nemzet kelet hordával szemben és oly sokszor esáldozott abban az Európában, amely

maga fejlődését, haladását, békés és nyugodt életét ezer éven keresztül igen sokszor a magyar nemzet hősiességének, bátorságának és önfeláldozásának köszönhette. Kétszer halálos sebet kapott a nemzet és pedig 1241-ben, midőn a tatár hordák gázolták le s irtották ki a magyarságot, másodszer 1526-ban, midőn a török hatalom taposta le, igazta le a keresztény Európa védelmében sikra szálló Magyarországot s mi lett volna, ha ezr év óta nem áll itt Magyarország azokkal a hősi katonai erényekkel, amelyeket még a Keletről hozott magával azzal az őserővel, amely a

puszták fiait jellemezte s amely oly sokszor érvényesült Nyugateurópa megmentése körül.

Sajnos, Európa nem fizetett elég megértéssel, elég szeretettel és hálával ezer év óta annak a Magyarországnak, amely kelet és nyugat ütköző pontján állandóan talpig fegyverben, egyik kezében a fegyverrel, a másik kezében a keresztellett állott Európa nyugalmáért. De reméljük, hogy Európa végre meg fogja érteni, hogy mit áldozott és áldoz a magyarság a nyugati kereszténység, civilizáció érdekében és meg fog érteni bennünket, akik testvértelenül ál-

lunk az európai népek tömegében. — Ismétlen hálás szívvel köszönöm a háziedred parancsnokaitak, hogy a nagyvárad magyar honvédekét egészségben és becsületben hazavezették s hogy mint jó atya vigyáztak honvédeinkre.

Azoknak emléke előtt pedig, akik már nem térhettek vissza és legdrágább kincsüket, életüket áldozták fel a magyar hazáért, hájtsuk meg mélyen az elismerés zászlaját, mert ők voltak azok, akik élükön a mi szeretett Kormányzóhelyettesünkkel újból, mint annyiszor ezer év alatt, tanubizonyságot tettek arról, hogy a magyar vér nem fajult el, hogy az ezer éves magyar nemzet gyermekei készek bármikor életüket feláldozni, ha a haza érdekéről van szó.

Isten éltesse Kormányzó Urunkat, mint a legfőbb Hadurat, Isten éltesse a háziedred visszatért zászlóalja minden katonáját!

Sztalin visszautasította a jugoszláv szövetségi és barátsági szerződési ajánlatot

25 amerikai repülőgépet lőttek le január 30-án Északnyugat és Középnémetország felett Magyarország nagy erőfeszítéseket tesz más nemzetek inségének enyhítésére — írják a török lapok

Isztanbulból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Kairóban vasárnap este hivatalosan közölték, hogy Purics jugoszláv miniszterelnök Sztalin újví üdvözlétének vétele után Moszkvának formális ajánlatot tett szövetségi és barátsági szerződés megkötése tárgyában. Sztalin így válaszolt: „Még nincs itt a pillanat!”

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Északamerikai bombázókötélek Északnyugat- és Középnémetország fölött uralkodó időjárás kihasználásával január 30-án légitámadást hajtottak végre Braunsweig területére ellen. A német légvédelem a rossz időjárás viszonyok mellett is erőlyesen harcolt az amerikai repülők ellen. Az ellenség ismételen megpróbálta a felhőtakaró ol-

talmában lehetőleg kivonni magát a német vadászok támadása elől. Eddig beérkezett jelentések szerint több mint 25 amerikai repülőgépet lőttek le.

Zágrábból jelentik: (MTI) Hivatalosan jelentik, hogy január 29-én ellenséges repülőgépek gépfegyvertűvel megtámadták Raguzát.

Isztanbulból jelentik: (MTI) A török lapok közlik, hogy Magyarország nagy erőfeszítéseket tesz más nemzetek inségének enyhítésére. Kiemelik, hogy bár maga is korlátozásokat volt kénytelen bevezetni és jelentős külföldi kötelezettségei vannak, igen nagymértékben igyekszik másokon segíteni. Jelentős mennyiségű élelmiszert és gyógyszerrel szállít emberbaráti alapon más országoknak.

getesoporián létesített repülőtérről szállanak fel.

Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonban vasárnap este, mint a brit hírszolgálat jelenti, légi-riadó volt.

Gazdasági minisztertanácsot tart a kormány

Ma délután Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével gazdasági minisztertanács lesz, amelyen megbeszélnek az időszerű gazdasági és kereskedelempolitikai kérdéseket. A miniszterek holnap ülnek össze rendszeres heti minisztertanácsukra.

Nagyszabású keresztlevél hamisítást leplezték le Munkácson

A Pest írja: Munkácson eljárás indult Muesicska János munkácsi görögkeleti lelkész ellen, akiről megállapították, hogy valóságos iparszerűen állította ki a keresztleveleket zsidó munkaszolgálatosok számára. A vizsgálóbíró előt Beregszászon beismerte, hogy 1942 őszétől 21 esetben adott ki hamis keresztlevelet. Mindenikért ezer pengőt kapott. Schönföld Herman munkácsi keresztlevél felhajtó. Az ügybe Guttmann Zoltán és Imre munkácsi keresztlevél rendezkező. A vádtanács óvadék ellenében mindkettőt szabadlábra helyezte.

Gazdasági természetű rendszabályokat tesz Anglia Spanyolország ellen

Londonból jelentik: (B. T.) Az Evening Standard azt írja, hogy Nagybritanniában Spanyolország ellen gazdasági természetű rendszabályokat tesz, ami azt jelenti, hogy a brit birodalom területeiről megszüntetnek minden gabona és szénezállítást. A múlt évben Anglia 120 ezer tonna szenet és 50.000 tona kőszént szállított Spanyolországának, amely Kanadából a gabona jelentős részét szövetes hajókon kapta.

Stöckholmból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint ott vasárnap este a következő jelentést adták ki a háború kezdete óta elszenvedett amerikai veszteségekről:

33.153 halott, 49.518 sebesült, 23.617 eltűnt, 29.898 fogságbaesett. Az amerikai fegyvereserők vesztesége tehát 146.180 fő.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Roosevelt vasárnap ünnepelte 62-ik születésnapját. Tizenegy éve tölti be az Egyesült Államok elnöki tisztét. Ebből az alkalomból a rádión üzent az amerikai népeknek.

Lisszabonból jelentik: (MTI) Mint a brit híriroda hivatalos londoni jelentés alapján közli, a brit légihaderőnek a tengeralattjárók ellen harcbanvett egyes kötelékei a jövőben az Azori szí-

Részleges beismerő vallomást tett Fekete Béla

Egyelőre a kihágásért kapott büntetését tölti a rendőrségen s csak azután kísérik át az ügyészségre a beismerésben lévő gyanúsítottat

Nagyvárad, január 31.
Fekete Béla, a Bökfői Eszter meggyilkolásával gyanúsított jegyző az a vádat, amely szerint a leányt megölte volna, továbbra is tagadja, állítva, hogy a dulakodás hevében elcsuszott és elcsúszott a vészkijárat sötét folyosóján, miközben orrsontját is eltörte és közben az ijedtségtől szivrohamot kapott és úgy halt meg.

Vallomásár a felhalmozott bizonyítékokon kívül az a körülmény bírta rá, hogy szombaton Németh Antal detektív-főfelügyelő a helyszínre kísértette és ott folytatta tovább a nyomozást. Ennek eredményéről az alábbi részletes beszámolót közölhetjük:

Tenyeremet a szájára tapasztottam...

Fekete Bélát a helyszíni szemle megjelölése után nyomban dr. Krasznay Pál rendőrfőtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője elé kísérték, hogy ott korábban tett ígérete alapján beismerő vallomását jegyzőkönyvbe vegyék. A teljes vallomását a következőképpen adta elő:

December 6-án, délután a mozi mellett lévő Nánássy-féle vendéglőbe többször átmentem és ott italt fogyasztottam. A 7 óras előadás megkezdése után újra átmentem és tovább ittam, úgy, hogy a szünet előtt néhány perccel érkeztem vissza a moziba részegen. Ekkor láttam meg Bökfői Esztert, aki egymagában állt a pénztár előtt.

— Miért nem megy fel a moziba? — kérdeztem tőle.

— Nincs pénzem válaszolta a leány.

— Ha csak ez a baj, én majd felviszem szünet után — mondtam neki.

— Várjon meg itt!

— Szünet után leveleztem a bejáratnál lépcsőn, megkerültem vele az udvart és a vészkijárat csigalépcsőjén felveztettem az emeletre. A lépcsőházban sötét volt, itt megöleltem, de nem hagyta magát és vissza akart szaladni. Én utána ugrottam, elfogtam és dulakodni kezdtünk, miközben mindketten a földre estünk. A lány ekkor sikoltani kezdett, én pedig féltem, hogy a moziközönség meghallja sikoltozását. Ezért tenyeremet a szájára tapasztottam. Így feküdtünk egy ideig, a lány alattam volt, vergődött, de egyszerre éreztem, hogy mozdulatlan marad. Megijedtem, felugrottam a lépcsőről, előbb vízzel próbáltam fellocsolni, de amikor láttam, hogy nem tér magához, otthagytam. Ezután megvártam az előadás végét, közben megmostam kezeimet, mert a tényeket, ezekkel az újabb felfedezésekkel kapcsolatban cinikus tagadásban maradt.

Nem tudom, részeg voltam...

— Ezután visszamentem a moziba megvárni az előadás végét, kulcsommal felnyitottam az erkély ajtaját és a vészkijáraton becépéltem az élettelen testet. Teljesen elcsesztem a fejemet, nem tudtam mit tegyek. Bementem a kis szobába, gondolkodtam. Lábam alatt a padló recsegett s így jutott eszembe, hogy a leányt

odarejtem. Néhány perc múlva újra kimentem a folyosóra és becépéltem a leányt az erkélyre. Egy helyen lábam alatt engedett a deszka, elhataroztam, hogy oda tetetem. Zsebvilámpámmal lementem az emeleti büféhez, kerestem egy feszítővasat, visszamentem és az ajtó mellett, feszítve a deszkákat, a leányt a mélyedésbe löktem. A padlódeszkákat azután vissza szegeztem és azután hazamentem.

— Mi történt a télikabátal? — kérdezték a töredelmesen valló tettestől.

— Nem emlékszem pontosan! Részeg voltam és nagyon meg voltam rémülve! Azt hiszem a vonszolás közben lehúztam róla. Azt tudom, hogy a végén mindent elrendeztem...

— Hát a muff, a kékításka, a pénz, cipők, harisnya és a rózsaszín nadrággal mi lett?

— Nem tudom! Részeg voltam!

A százéves magyar operairodalom

Erkel Ferenc Hunyadi László-ja

Írta: Dr. Opalotay János

A Nemzeti Színház 1844. januárjában igen nagy ünnepre, premierre készült. Színi lapján két dolog tarthatott érdeklődésre igényt, egyrészt a Hunyadi család mint történelmi érték, amelyről így szól az opera egyik kardala: „maghalt (Cillei) a eselszövő, megdölt hát a vizsaly... éljen soká a hon... s László magyar király...”, másrészt pedig a színlap élén hivalkodó és ígéretes pár szó: „Eredeti új opera Erkel F. javára”.

A Nemzeti Színház ügyét akkor minden rendű és rangú magyar magáévá tette. Amíg a nagyurak csengő szánon, avagy batárok védő ügyeji mögött érkeztek a színházba, addig az ébredés írói Vörösmarty, Bajza a gázlángok fényétől alig érintve, táborlúz virrasztóiként, meghúzódtak a színház félhomályában, a nép pedig a polgári lélek futóüzeként, nyüzsgött-mozgott a széksorok közt, míg hazamenet már ajkaihoz tapadtak azok az örök szép népies műdalok, amelyekbe mint valami díszmagyarba öltöztette operáját Erkel Ferenc.

Senki sem esalódott az első magyar operában. Amíg Bánk bán, a másik nagy Erkel-opera nehezebben férközt a népszerűség szívéhez, addig Hunyadi László, mint dalmű, kezdetől fogva megdobogtatta az önmagára ébredt magyar szívet, akár búzavirág-színű huszáratilla, akár fekete dolmány, akár frakk mögött vert az lázasan. Jókai szerint: „Mindent felalálunk Erkel műveiben megmésélve, eszményítve, ami magyar, ami — a miénk.”

Nagy jövőt sejtetett meg Erkel azzal a magyarsággal, mely már amúgy is erősen figyelte a régi dicsőségre való ébredés lehetőségeit: mégpedig azzal, hogy a verbunkos és csárdás-ösi magyar dallamait felkarolta és ezekkel mint drámai eszközzel, magyar ütemben aláhúzta a Hunyadi Lászlóban fellálható magyar gondolatokat, főleg a viszálymentes ország-

Nem akartam ölni! Eddig is féltmemben nem vallottam be a tettet!

A teljesen megtört Fekete Bélát beismerő vallomása után visszavezették a rendőrségi fogdába, ahol szombaton éjszaka lelkiismerete furdalta. Könyörögve kérte a rendőrséget, hogy zárjanak valakit melléje, mert rémképek üldözik és rettenetesen fél egyedül.

Vasárnap délelőtt attól félt, hogy a Bökfői Eszter temelésére is elviszik...

— Inkább akasszanak fel, mintsem oda vigyenek! — mondta kétségbeesetten. — Ott agyonvernek engem az emberek!

Fekete Bélát a rendőrség még néhány napig a rendőrségen tartja, míg a bejelentetlen lakása miatti büntetését kitölti. Ezalatt az idő alatt minden valószínűség szerint változatlan fog korábbi vallomásán az egyre szaporodó bizonyítékok sulya alatt.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Rákóczi nótája.
BELVÁROSI: Muki.
CASINO: Egyetlen éjszaka.
KORONA: Fény és árnyék.

juk tiszteletünket kifejezni az örök magyar Erkel-muzsika előtt, mellyel annyi magyar eszményt a zene dicsfényével övezett.

Albrecht főherceg nagyváradai látogatása

Nagyvárad, jan. 31. Albrecht főherceg szombat délután fél kettőkor, gépkocsin érkezett Nagyváradra, Petri Pál, az Országos Gyermekvédő Liga ügyvezető elnökének és Klaniczay Gyula, a liga igazgatójának kíséretében. A főherceg a püspöki palotában szállt meg, ahol délután fél 5 órakor dr. Cziffra Kálmán vármegyei főispán, dr. Hlapky Endre városi főispán, dr. Soós István polgármester, továbbá dr. Gyapay László helyettes polgármester, mint a helyi szervezet kijelölt elnöke és Patkó Imre, mint a helyi szervezet kijelölt ügyvezető elnöke tisztelegő látogatást tett nála. A főherceg szívélyesen elbeszélgetett a helyi előkelőségekkel, majd délután 5 órakor gépkocsin a városházára hajtatott s ott résztvett a Gyermekvédő Liga nagyváradai tagozatának alakuló gyűlésén.

Gyűlés után a polgármesteri hivatal szalonjában bemutatták a főhercegnek Arany Paskált, Csernák Bélát, Moldoványi Jánost, Cziffra Kálmánét, Soós Istvánét és Gyapay Lászlóét.

Ezután Albrecht főherceg a polgármesteri páholyból végignézte az Egy boldog pesti nyár előadását. Sokat nevetett Szabó Ernő mókáin, az egész előadásról nagy tetszéssel nyilatkozott s kijelentette, hogy a Szigligeti Színház társulatával meg lehet elégedve Nagyvárad város közönsége.

Este az Újságíró Otthon nagytermében diszvacsoza volt a főherceg tiszteletére, amely zárórákor ért véget.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Bihar vármegye törvényhatóságánál úresedesben lévő 4 díjas és 7 díjtalan közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot hirdetnek.

A kinevezett tisztviselőket az állással egybekötött és a mindenkori jogszabályokban megállapított illetmények, illetőleg segélydíj illetik meg.

A szóbanlévő állásokra megkívánt elméleti képesítést az 1929. XXX. t. c. 65. §-ának 1. bekezdése írja elő.

Felhívom mindazokat, akik a fenti állásokra pályázni ohajtának, hogy a 37.200—1943. B. M. számú rendeleteiben előírt módon felszerelt pályázati kérvényt „Moltosagos dr. Cziffra Kálmán urhoz, Bihar vármegye főispánjához” címezve 1944. évi február hó 28. napján déli 12 órájáig hozzám nyújtsák be.

Közszolgálatban állók pályázati kérvényüket a szolgálati út betartásával kötelesek benyújtani.

A pályázatok kötelesek kerelmükhez az előírt okmányokat eredetben vagy közhiteles másolatban csatolni.

Később beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állást a vármegye főispánja kinevezés után tölti be.

Nagyvárad, 1944. január hó 25. napján.
Vitéz Nadányi S. K. alispán.

Hitler: Ez a háború a legnagyobb német győzelemmel végződik!

Németország felkészült a végső nagy leszámolásra — Kiméretlen harc a zsidóság ellen — Angliát puszta u'ásba dnti a bolsevizmus

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Hitler Adolf a hatalom átvételének 11-ik évfordulója alkalmából főhadiszállásáról a következő beszédet intézte a német néphez:

— A világ e háborújának ötödik esztendejében senki előtt sem lehetnek tisztázatlanok ennek a világháborúnak okai és céljai. Nem az a kérdés többé, vajon a mai háborúban sikerülne-e fenntartani az erők régi egyensúlyát, hanem az, hogy a küzdelem végén ki lesz a hatalom Európában? Az európai népesaládé-e, vagy pedig a bolsevista szörnyetegé? Az első eset csak úgy képzelhető el, ha Németország megnyeri ezt a háborút, melyben nemcsak saját magáért, hanem egész Európáért vív. Másikülönben a szovjet lesz a győztes. Egyes angol lapoknak azok a megjegyzései, hogy a szovjetnek Németország esetleges legyőzése után nem lesz többé oka, hogy tovább nyomuljon előre Európában és egyszerűen megelégszik a német nép megnevelésével — vagyis kiirtásával — éppen olyan megtevésztésre szánt **zsidó hiteltetés**, mint a másik is, hogy mielőtt még ez a háború befejeződnék, Anglia ugyanis azonnal új harcra készül a szovjet ellen. A bolsevizmus győztes esetén Európa maradéka alig fog angol vezetés alatt tovább küzdeni a bolsevista kolosszus ellen. Ezenkívül minden európai tudja, hogy ebben az esetben nyugateurópai államok maradványaira csak az a dicsőség fog hárulni, hogy a kanadai, ausztráliai, újzealandi, délafrikai és a többi brit birodalmi csatlósokhoz hasonlóan egyedül viselhetik a véradó terhét az angol uralom fenntartása és az angol emberélet kímélése érdekében. Éppen ezért egészen bizonyos az, hogy ebben a harcban csak egyetlen győztes lehet, mégpedig vagy Németország vagy a Szovjet. Németország győztes Európá fenntartását jelenti, a Szovjet győztes pedig megsemmisítését.

— Annak, hogy mit várhat Európa a gyakorlatban az angol segélyigéretektől, legeskalhatatlanabb bizonyítéka az angol-amerikai magatartás Lengyelország, Finnország, a Balti Államok, valamint egész Délkelet-Európa sorsával szemben. Lengyelország megsegítésének leglelkiesmeretlenebb szavatosságával kergették a lengyeleket annakidején harcra Németország ellen. Más államokra azzal a valóttan állítással, hogy meg kell őket védeni Németország ellenében, segélynyújtási egyezményeket kényszerítettek rá és most éppen olyan hazug szövegekkel elejtik és feláldozzák ezeket az országokat. Az európai államok és ezzel egész Európa megmentésének kérdését kizárólag a nemzeti szocialista német nép dönti el a vele szövetséges államokkal együtt. Ha azonban a birodalom összeomlik, nincs más állam Európában, mely az új tártárjással szemben hathatós ellenállást fejthet ki. Ha Németország nem győz, néhány hónap alatt meg van pecsételve egész Európa sorsa.

Hitler a továbbiakban visszapillantást vetett a nemzeti szocializmus 11 éves multjára, annak célkitűzéseire és eredményeire, majd így folytatta: A nemzeti szocializmus tántoríthatatlan elszántsággal és következetességgel megy tovább az eddigi úton. Ezzel a nemzetközi zsidóság számára lehetlenné teszi, hogy a német nép belső megbomlását várja bárhol is teret találjon. A zsidóság a birodalomban elvesztette minden hatalmát. Azzal,

hogy bűnösen felidézte a háborút Németország ellen, akaratlanul is közreműködött a nemzeti szocialista forradalom eszményének terjesztésében. Semmi sem bizonyítja jobban azt a tényt, hogy a nemzeti szocialista forradalom szervezileg, gazdaságilag és hatalmilag az övédelemhez elég erős fegyvereket adott a német nép kezébe, mint az az óriási küzdelem, amely most már öt éve dúl. Az, hogy ez a küzdelem Németország és ezzel

Európa győzelmével végződik, minden nemzeti szocialista szemében belső biztos tudat. Ennek a győzelemnek zálogai, ma nemcsak a kinn harcoló katonák, hanem az otthon harcosai is.

Bármi történjék, az otthonmaradtak sohasem fognak kétségbeesni, mert látják kinn a harcúterén az értük küzdő férfiakat. A katonák sohasem fognak nyugodni és a legnehezebb napok után újra összeszedik erejüket, mert az ő kezükben van letéve az otthon védelme.

— Az ellenség megkísérli, hogy a német népet romboló és gyújtó bombákkal összeomlásba sodorja, ezzel azonban csak még inkább megszilárdítja egységében és megteremti azt az erős államot, amelyet a gondviselés arra szemelt ki, hogy a következő évszázadokban Európa történelmét alakítsa. Ez a harc ellenségeink minden örökös armánya ellenére is a Német Birodalom legnagyobb győzelmével fog végződni.

Súlyos elhárító harcokban állanak a német csapatok Kirovgrád Cserkaszi és Belaja Cerkov környékén

Az orosz támadások súlyos veszteség mellett meghiusultak. Továbbra is várakozó magatartást tanúsítanak az angolszászok Nettunónál

Berlinből jelentik: (MTL) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Csapatunk Kirovgrádtól északnyugatra, Cserkasztól délnyugatra és Belaja Cserkovtól keletre súlyos elhárító harcokban állanak igen erős ellenséges csoportokkal szemben. A bolsevistáknak egyes szakaszokon sikerült betöréseket elérniük, a legtöbb arcvonalon azonban támadásaik súlyos veszteségeik mellett meghiusultak. Pogrevisztától délre ellentámadásaink során erős ellenséges csoportokat körülrúztunk, ezeket a megsemmisítés vár. Novograd Valinszktól nyugatra a harci tevékenység ismét felélenkült. A bolsevisták előretöréseit visszavertük. A Pripjet és Berezina között meghiusult a szovjet valamennyi kísérlete, hogy legutóbb elért egyik betörését kibővítsék. Neveljtől északra összeomlottak a bolsevisták helyi támadásait. Novoszkolnecsnél előre ugró arcvonalivet egy előkészített állásban visszavon-

tunk. Az Ilmen-tó és a Finu-öböl között csapataink több helyen erős ellenséges támadásokat vertek vissza. Itt még súlyos harcok folynak.

Az ellenség a délnyugati arcvonalon a Minturno Catelforte szakaszon és a San Eliától északnyugatra széles arcvonalon ismét támadást indított. Súlyos változó harcokban Monte-Juga elvesztett, csapataink azonban elkeseredett közelharcok után ismét visszafoglalták. A többi arcvonalon az ellenséget kemény harcokban visszavertük. A Nettunoi hídfő állásban az ellenség szombaton is várakozó magatartást tanúsított. A légi fegyvernem január hó 29-én Nettuno előtt elsüllyesztett egy rombolót, valamint 14.000 tonnát kitévő két szállítóhajót. Ezeket kivül négy szállítóhajót 28.000 tonnával, valamint egy partraszállító hajót megrongáltunk. A német légi fegyvernem ezzel január 22-étől az ellenséges partraszállító hajóhad elleni küzdelemben öt rombolót, továbbá 27.000 tonnát kitévő

öt szállítóhajót és 14.000 tonnányi két partraszállítóhajót súlyosított el. Három cirkáló, hat romboló, továbbá 201 ezer tonnát kitevő 41 szállítóhajó és 19 partraszállító jármű megrongálódott. Ezek egy részének megsemmisítésével számolni lehet. Egy német hajókaraván biztosító járművei a csatornában visszaverték az angolszászok több támadását és az egyik naszádot felgyújtották. Amerikaiak bombázókötélekek január 29-én Majna-Frankfurt városa ellen intéztek támadást. Több városrészben — főként a belvárosban — károk és tüzek keletkeztek és pótolhatatlan kulturemlékek megsemmisültek meg. A la kocságnak veszteségei voltak. Az eddigi jelentések szerint 61 ellenséges repülőgépet lelőtünk, tuynomórészben negymotoros bombázót. A német légi fegyvernem kötélkeji szombaton a késő délutáni órákban ismét támadták Londont. A város területén nagy tüzeket és robbanásokat figyeltek meg.

Több mint félórás súlyos német légitámadás London ellen

Berlinből jelentik: (MTL) A Német TI jelenti: Az a repülőtámadás, amelyet a német légi erő kötelekeji január 29-én este intéztek London ellen — a Német Távirati Iroda értesülése szerint — több mint fél óráig tartott. Szakadatlanul hullottak a romboló és gyújtóbombák a városra, ahol már az első hullám támadása után este háromnegyed 6 órakor nagyobb tüzek keletkeztek. A támadásban résztvevő repülőgépek személyzetének beszámolója szerint a brit elhárítás, amelyben éjszakai vadászok, léghárítók és zárógömbök vettek részt, igen erős volt, de a támadás tervszerű végrehajtását nem tudta megakadályozni.

Lisszabonból jelentik: (MTL) Mint a brit híriroda jelenti, hivatalos közlemény alapján bombázógépek vasárnap délután Észak-Franciaország egyes területeit támadták. Később angol va-

dászgépek is támadásokat hajtottak végre Észak-Franciaország ellen. Bernből jelentik: (MTL) Az angol hírszolgálat szerint szombaton éjjel 12 óra 16 perc körül három amerikai bombázó Baseltől délnyugatra svájci légitér fölé repült.

Tokióból jelentik: (MTL) A Német TI jelenti: Január 1-étől 27-éig összesen 2278 ellenséges gép repült Rabaul fölé. Ezek közül 645 gépet a japánok lelőttek, huszonhárom megrongáltak. A japánok vesztesége ez alatt az idő alatt 42 gép volt.

Szerencsétlenséget jelent a brit fehérlőnép a zsidóság számára

Amszterdamból jelentik (MTL): A Német TI jelenti: Weizmann a zionista szövetség londoni értekezletén vasárnap azt mondta, hogy a brit fehérlőnép nem éli túl ezt a háborút. — jelenti a brit híriroda. A fehérlőnép ugyanis a zsidók számára szerencsétlenséget jelent. Sok ezer zsidót megfosztottak attól a menedéktől, amelyre vedig sürgősen szük-

ségük volna. Európa engedte magát megmérgezni a zsidóellenes eszméktől. Könyveltség lenne ezt hinni, hogy a háború után a zsidók nyomában ismét elfoglalhatják régebbi állásaikat. Becslése szerint kétféle zsidót nem tudnak elhelyezni Európában, ezért kell megnyitni Palesztinát.

Minden
mulandó

ABÚZA ÉRTÉKE **ÖRÖK**

Egyhanguan elfogadták Bariban a Viktor Emanuel lemondását követelő javaslatot

Amszterdamból jelentik (MTL): A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat a bari rádió szombat esti közlése alapján a következő jelentést adta ki: Az olasz felszabadítási mozgalom Bariban tartott értekezletén szombaton egyöntetűen elfogadták egy határozatot, amely Viktor Emanuel lemondását követeli, mint az ország újjáépítésének szükséges előfeltételét. A határozat többek között ezeket mondja: Az értekezlet azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy Olaszország erkölcsi és anyagi újjáépítésének előfeltétele, az olasz király azonnali lemondása. A kongresszus meg van győződve egy olyan kormány alakításának szükségességéről, amely teljes hatalommal rendelkezik és rendkívüli körülmények kö-

zött is határozhat. Ebben a kormányban helyet kell kapnia a kongresszusban képviselt valamennyi pártnak. A kormány feladata lenne a háborus erőfeszítések fokozása, a legsürgősebb problémák megoldása és biztosíték nyújtása arra nézve, hogy a háború után azonnal megtörténik az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívása. Gondoskodni kell egy állandó végrehajtó hatalom megszervezéséről, amelyben a felszabadítási mozgalom pártjai a központi bizottsággal és a politikai vezető személyiségekkel megegyezés alapján lennének képviselve. Ezek az intézkedések előfeltételei annak, hogy a végző cél eléréséhez szükséges követelményeket megteremtsek.

Franciaországért dolgozik a francia munkás Németországban

Párisból jelentik (MTL): A Német TI jelenti: *Henriot*, a mostanában kinevezett propagandaügyi miniszter szombaton Lilleben beszélt, sok hallgató előtt. A franciák elvesztették a bátorságukat — mondotta —, hogy állást foglaljanak és ma az bosszantja őket, hogy tévedtek és nem a nyereségre húzták ki. *Laval* viszont a német győzelmet kívánta, mert enélkül a bolszevizmus mindenütt felütné fejét. Ennek bizonyítására azután Északafrikáról emlékezett meg. Ma Sztalin parancsol — mondotta — és ha az angolok holnap meg akarják valósítani a második harcukat, az csak azért történik, mert Moszkva követeli. Az angolok még a háború befejezése előtt felosztják maguk között a francia gyarmatokat.

A németekkel való együttműködésről azt mondotta, hogy olykor bizo-

nyos áldozatokat kíván a francia néptől, de amikor annyi ember pusztul el a harcokban, a franciáktól követelt áldozat aránylag csekély. A francia munkástól nem azt kívánják, hogy Németországért dolgozzék, hanem Németországban Franciaországért és Európáért.

Spanyolország belső és külső ellenségeivel szemben megvédi magát

Lisszabonból jelentik (MTL): A *Woz* című lap nagyjelentőségű külföldi eseménynek mondja Jordana spanyol külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatát. Megnyugtató az a tudat — írja a lap — hogy Spanyolország felkészült arra, hogy mind belső, mind külső ellenségeivel szemben megvédi magát. Tény, hogy sötét tőrekvések arra idányulnak, hogy a spanyol semlegességet kihívják

Az új olasz haderő egyetlen feladata, hogy felvegye a harcot Németország oldalán

Rómából jelentik (MTL): A Német TI jelenti: *Graziani* tábornok hadügyminiszter pénteken magához kérte az új köztársasági hadsereg valamennyi tábornokát, meghallgatta jelentéseiket az olasz véderő felépítéséről.

Azután a *Duce* főhadiszállásán fogadta *Graziani*t és a többi tábornokot. A *Duce* beszédében örömet fejezte ki, hogy ilyen sok régi, háborus bajtársát láthatja az új olasz hadseregben. Méltatta *Graziani* érdemeit

az új haderő helyreállításában. Az új köztársasági véderő semmiesetre sem lehet a régi hadseregnek egyszerű utánpótlás. Az új haderő feladata egyetlen kérdéssel függ össze, nevezetesen azzal, hogy a új véderő végre ismét felvegye a harcot a német szövetséges oldalán. Végül méltatta a német katonák teljesítményét az európai harcban és a német véderőt állította követendő példaként a fiatal olasz véderő tagjai elé.

Orosz-amerikai megbeszélések a világ pénzrendszerrel kapcsolatban

Genfből jelentik (MTL): A Német TI jelenti: Londonból jelentik: A „News Chronicle” szerint *Morgenthau* összeköttetésbe lépett a szovjetkormányval, mert az angol kormánynak nem tud megegyezésre jutni a jövőbeli világpénzrendszerrel vonatkozóan. A szovjet állami bank helyettes elnöke rövidesen Washingtonba érkezik ebben az ügyben.

Belgrádból jelentik (MTL): A Német TI jelenti: *Nedics* tábornok miniszterelnök szöveget intézett a szerb néphez. Kijelentette, hogy az új Szerbiában nem a nyers erőszak, hanem az igazságosság uralkodik. Minden igyekezete annak az eszménynek elérésére irányul, hogy az új Szerbia a munka és a becsületesség hazája legyen.

Lisszabonból jelentik (MTL): *Attlee* helyettes miniszterelnök vasárnap a háború utáni tervekkel foglalkozott Sunderlandban. Kijelentése szerint a háború megnyerése esetén három nagy gazdasági hatalom szorosan együttműködve valósítja meg a teljes biztonságot. Ezek a hatalmak az Egyesült Államok, a Szovjet Unió és a brit világhatalom. A félelem nélküli szabadság visszaállítását után új háborúra, a szegénység elleni háborúra kell felkészülni. Reméli, hogy ebben a háborúban az angolok és az oroszok ismét fegyvertársak

lesznek. Őva intette az angolokat attól a felfogástól, hogy a háborút már megnyerték, mert semmi jelét sem látja annak, hogy az ellenség beadná a derekát. A béke Európában való megteremtése után lehet csak a japánok ellen fordulni. Feladatunkat még nem oldottuk meg — mondotta —, a legnehezebb rész még hátra van.

A török politika egyetlen célja az ország védelme

Isztabulból jelentik (MTL): Az *Aksam* című lap a következőket írja Törökország külpolitikájáról: Nem lehet azt várni, hogy Törökország, melynek sem nyit, sem titkos tőrekvései nincsenek határain túl, belevesse magát a háborúba csak azért, mert a háború közelebb jött hozzá, vagy mert egyik, vagy másik fél győzelme valószínűnek látszik. A háború kezdete óta a török politika egyetlen célja az ország védelme volt és Törökország ennek megfelelően alakította szövetségeit. A lap a továbbiakban kifejti, hogy Törökország nem akar résztvenni a békeértekezletben, hogy osztozzék a zsákmányon. Törökország nem fél a háborútól és azon a napon, amikor azt szerződési kötelezettségei és érdekei megkívánják, nem habozik a fegyverekhez nyulni.

100 kg. fa és 50 kg. szén szerezhető be a fehér és rózsaszínű faulványon

Értesitem a város közönségét, hogy a fehér és rózsaszínű faulvallyal rendelkezők az alant felsorolt kereskedőknél a falpra 100 kg. tűzfát és bármely szénkereskedőnél 50 kg. szén szerezhetnek be.

Február hó 3-án:

Gergely faterlepen Szacsyay-u. 1—43. házámg.

Heiler faterlepen Damjanich-u.

Varga faterlepen Vitéz-utca 31-től végig.

Tyuskay faterlepen Szacsyay-utca 49-től 67. házámg.

Zathureczky faterlepen Beöthy Ödön utca 32—40-ig.

Február hó 4-én:

Heiler faterlepen: Gróf Tisza István-út 39-től végig, Vitéz-u. 1—30-ig.

Február hó 3-án

Pallós faterlepen: Dankó Garai Wessclényi Könyves Kálmán, Pósa

Lajos-utca.

Február hó 9-én:

Pallós faterlepen: Szigligeti, Szentpéteri, Kiss-u., Akadémia, Bartha, gróf Ciano, Gerliczy, Schubert-utca.

Február hó 10-én:

Pallós faterlepen: Lukács György, Gömbös Gyula, Polgárőr-utca.

Február hó 11-én

Pallós faterlepen: Szent János-utca 28—67. házámg, Munkácsy-utca.

Február hó 12-én:

Pallós faterlepen: Szent János-utca 68-tól végig, Szamosi Elek, Patak, Alapi, Iványi Ödön, Tichy Szalárdi-utca.

Jelen hirdetésben meghirdetett tűzifamennyiség február hó 12-én délután 5 óráig vehető át.

Nagyvárad, 1944 január 29.

Dr. Soós István a. k., polgármester.

A Bolsevizmus Északafrikában

Az utóbbi idők mindjobban feltárják előttünk azt a nagy erőfeszítést, amelyet a Szovjet tesz Európa jövődőlse vizualása érdekében. Politikusok megnyilatkozásai rádböbentenek arra bennünket, amit az események figyelmes szemlélése is mutat, hogy Európában a bolsevizmus megsemmisítése a német győzelemhez van kötve a Anglia nem képes gátatvetni a bolsevizmus terjedésének, sőt az angolok a bolsevizmus szállásainál. Laval mondotta a Távirati Iroda jelentése szerint, hogy német győzelem nélkül a bolsevizmus mindenütt felútna a fejét. Ennek bizonyítására Észak-Afrikára hivatkozott.

Mi történt Észak-Afrikában? amelyet mint elrettentő példát állít a francia miniszter honfitársai elé. Már közöltünk egy hiszaboni jelentést, amely arról ad hírt, hogy az északafrikai kikötőkben egyre növekszik a kommunista propaganda. Még azt is hozzáfűzi a jelentés, hogy senki sem gondol a korlátozásra, sőt mintha a rendőrség és a hatóságok támogatását élvezné az agitáció.

Észak-Afrikában Giraud és de Gaulle viszálykodása nagy mértékben elősegítette az egyébként is előretörő kommunista propagandát. A hatalmas szervezkedés kiinduló pontja volt amikor Giraud 1943. februárban szabadságba ment 23 kommunista képviselőt. Giraud mindenképpen megakartá menteni hatalmát és ezért politikai ellenfeleit legyűrészére a Szovjettel akart kacérkodni. A szabadságba ment képviselők maguk köré gyűjtötték az elégedetlen embereket és kiszélesítették tevékenységüket.

De Gaulle sem akart elmaradni Giraud mögött, ő is azon a véleményen volt, hogy hatalmát úgy tudja legjobban megerősíteni, ha minél több kedvezményt nyújt az elégedetlen tömegnek. Jellemző az északafrikai helyzetre, hogy ő is a kommunista támaszkodott hatalmának biztosítására. Algírba való megérkezésének idejével egybeesik az ottani kommunista párt törvényes elismerése. Sőt megalakította a Szovjet-Francia Társaságot is, amelynek az a hivatása, hogy az Algier-bizottság s Kreml között a kapcsolatot kimélyítse. Ennek elősegítésére és a kommunista eszmék terjesztésére külön folyóiratot is indítottak „France-Udaar” címmel.

A nyeregbe került bolsevisták azonban nem nagyon voltak hálásak Giraud és De Gaulle iránt. Megkezdték lázító és bomlasztó munkájukat az elégedetlenség szításával. A lázítás nemcsak a közállapotok ellen irányult, hanem a vezérek ellen is, sőt a propaganda elkezdte az angolok seregeket is és vad harcot indított Vichy ellen. A megerősödött kommunista párt tekintélyét és népszerűségét általában is igyekezett növelni, hogy a bennszülötteket is szerkebe fogta. Arab vezetőséget állítottak az egyes szervezetek élére, hogy

jobban szívéhez férközzenek a lakoságnak.

A Szovjetunió sem maradt adós az elismerésről. Sietett törvényesen elismerni az Algier-bizottságot, követet is küldött Bogomolow személyében, aki 25 munkatársával együtt Algierba ment és most már ő vette kezébe a propaganda irányítását. Casablancában, Rabatban és több más északafrikai városban külön szovjetorosz ügynökséget állított fel. De ez még mindig nem volt elegendő. A Földközi tengeri bizottságba delegált Wyehinsky nagyszámú ügynökséggel szintén kiterjesztette munkásságát Észak-Afrikára és minden eszközzel növelte az agitáció erejét. Felvonulások, tüntetéseket, kiállításokat rendeznek. Kommunista vezérszónokok felvilágosító és lázító előadásokat tartanak. A legsomoribb tény, hogy még a had-

sereg kebelében is megengedték a kommunista propagandát, különösen erősen izgatják a gyarmati hadsereget a régi tisztek ellen.

Az év vége meghozta a kommunista számára a teljes diadalt. A kommunista összefogva a baloldali elemekkel kamarai többségre tettek szert és most már törvényesen követelik maguknak Észak-Afrikában a vezető szerepet. Azonban ez a hatalmi törekvés nem maradt csupán Észak-Afrikában, hanem innen már átesapott Dél-Olaszországba is. A szövetségesek Észak-Afrikát az Európa ellen irányuló hadműveletek bázisának tekintik, a Szovjet pedig Európa bolsevizálásának kiinduló pontját szeretné itt megvalósítani. Mert ez a célja. Rávilágított erre a szovjet-lenygyel vita.

Dr. VIRAG JEROMOS

Egyszerűsítik a Szent László-tér forgalmát

Nagyvárad, jan. 31. A polgármesternél értekezlet volt a Szent László-téri forgalom irányításának ügyében. Résztvettek az értekezleten Kovács-Nagy Pál rendőrfőtanácsos, vitéz Sarkay Ferenc rendőrfőfelügyelő, Hergár Viktor műszaki tanácsos és az államépítészeti hivatal mérnökei.

Az értekezlet letárgyalta a Szent László-téren kísérletképpen életbe léptetett közlekedési rendszabályokat és azokon bizonyos módosításokat eszközölt, amelyek egyszerűsíteni fogják a közlekedést. A módosításokról a rendőrség rövidesen hirdetményt bocsajt ki.

Meleg ünneplésben részesítette Nagyvárad hazatért honvédeit

Az állomáson

(Nagyvárad.) Szombat délután feltűnően sok ember jött-kelt a nagyvárad pályaudvaron. Az előcsarnokban pálmák, hatalmas örökzöldek, kint, a perronon katonatisztek, katonazenekar, az oszlopokon nemzeti színű zászlók. A nagyvárad háziere egyike zászlóalj tért vissza a messzi szovjetorosz frontról és a hős honvédeket hozó szerelvényre vár a kipirult arcú asszonyok és férfiak, öreg, öz apák és türelmetlenül fel-alá sétáló fiatal asszonyok, feleségek tömege.

3 óra 40 perc. A távoli homályból feltűnik a hosszú szerelvény. A zenekar méltóságtelejesen játsza a Himnusz, a tisztiküldetés s a kivezényelt katonai alakulatok vigyázba merevednek, az anyák, apák, feleségek és menyasszonyok szemében örömkönnny csillan a zászlók élénken, magasan lobognak, míg a mozdony halkán dohogva, lassan húzza a szerelvényt. A vasúti kocsiiban, mint megannyi szobor állanak tisztelegve a hősök, akik hazatértek. Szemük azonban állandóan cikázik a tömegben, mindenki keresi hozzátartozóját. Megáll a vonat. A zászlóalj kétsoros vonalban feláll a vágányok között, előttük a tisztikar, mind hadiöltönyben. A katonai hatóságok s a tisztikar élén az állomásparancsnok, a polgári hatóságok élén dr. Hlatky Endre, dr. Cziffra Kálmán, dr. vitéz Nadányi János alispán és dr. Soós István polgármester állanak fel, szembe a honvédek sorával.

Először az állomásparancsnok üdvözölte a hazatért honvédeket, kiemel-

ve bátor tetteiket, majd vitéz Nadányi János alispán és dr. Soós István polgármester üdvözölte a zászlóaljat. Az üdvözléseket Siprák László őrnagy köszönte meg és kérte a polgári hatóságok képviselőit, hogy a most leszerező honvédeket segítsék vissza a polgári életbe, hiszen igen-igen megszolgálták a társadalom támogatását. A zenekar még játszott, mikor a nagyvárad Vöröskereszt szervezet Cziffra Berta elnöknő vezetésével minden honvédnak egy-egy szeretet-csomagot osztott ki.

Vasárnap

déllelőtt 10 órakor lezárta a rendőrség a Szent László-teret. Hatalmas tömeg szorongott ekkor már köröskörül a tér minden oldalán. A tér lobogódiszban, a zászlóalj arccal az országzászló felé diszozsloponalban állt fel. Középpütt az ezredzászló.

A Himnusz fenséges akkordjai esendültek fel s az állomásparancsnok az országzászló előtti díszmenvényre lépett:

— Honvédek! Harcoltatok! A katonai erényeket, melyeket örököltetek és titeket nagy tettek végrehajtására ösztönöztek, ezeket az erényeket mindenkorra tartsatok meg! — zugta a vezérőrnagy érces hangja, melyet a környező házak falai sokszoroson vertek vissza.

— Láthatátok, tapasztalhattátok, mit ér az a nép, amelyiknek minden fia oly hősiessé cselekszik. Adjátok örökségül ezen erényeiteket utódaitoknak, hogy azok is jó katonák legyenek, mint Ti, a Haza oltalmára. Emeljétek tovább szeméteket azokra, akik a legtöbbet adták és áldozták a Hazáért . . .

— Ha megmaradtok ebben a harcosszellemben, akkor minden biztonnyal biztosítjátok családotok, a Haza biztonságát, ha a legfelsőbb Hadur újra hívna titeket . . . — fejezte be üdvözlő szavait az állomásparancsnok.

Ezután dr. Soós István polgármester Nagyvárad polgárainak nevében köszöntötte a város hős fiait. Beszédét lapunk első oldalán közöljük teljes részletességgel.

Utána vitéz Akosffy Barna ezredes köszönte meg az üdvözlést és megkoszoruzta az országzászlót. A szózat után a hazatért zászlóalj díszmenetben vonult el az országzászló előtt, lépéseik alatt döngött az uttest.

A járdaszélen szorongtak a hozzátartozók. Mindegyik büszkén, örömteli szemmel nézte a keményléptű katonákat.

— Az az én fiam! . . . Emez a férjem! — mondta jobbról is, balról is. Egy feketeruhás, feketekendős néni keletre, könnyeláradt szemmel csak ennyit mondott:

— Az én fiam már nincsen közöttük, mégis mindegyiket fiamként szeretem . . .

Pannonhalmi professzorok tartanak előadást csütörtökön a Szabadegyetemen

Csütörtökön kerül sor a Szabadegyetem II. félévének negyedik előadására. Az eddigi szokástól eltérően nem egy, hanem két előadásban lesz része a hallgatóságnak. Előadók dr. Mihályi Ernő és dr. Vanyó Tihamér pannonhalmi professzorok. Dr. Mihályi Ernő Pannonhalmáról, a legősibb magyar házról, a magyar kereszténység bölcsőjéről tart előadást. Dr. Vanyó Tihamér előadásának címe: Az emberismeret új útjai. Dr. Vanyó professzor már egy évtizede módszeresen foglalkozik elméletben és gyakorlatban az emberismeret kérdéseivel. Szemléletében papi, orvosi, lélektani és intuitív, művészi módszerek és szempontok együttes alkalmazására törekszik, különös tekintettel az életkorok és a nemi különbségek okozta módosulásokra.

Dr. Mihályi Ernő professzor előadásának vázlatát lapunk holnapi számában részletesen közöljük. A Szabadegyetem csütörtöki előadásai délután pontosan 5 órakor kezdődnek, ezért kérjük a közönséget, hogy azon pontosan megjelenni sziveskedjen.

Eredeti SZESZ és

kisüsti gyümölcspálinkák

Eladás nagyban és kicsinyben kizárólag viszonteladók részére

vitéz Sulyok Lajos Géza

szesz-, gyümölcspálinka és égetett szeszitalok nagykereskedése
Nagyvárad, Kapucius-u. 1. Telefon: 21-15

Megalakult az Országos Gyermekvédő Liga nagyváradai fiókjá

Albrecht főherceg az alakuló ülésen

(Nagyvárad.) Szombaton délután a városháza dísztermében tartotta meg az Országos Gyermekvédő Liga nagyváradai fiókjá alakuló közgyűlését, melyen Albrecht királyi herceg, országos elnök, dr. Petry Pál m. kir. titkostonácsos, ügyvezető elnök, dr. Klanitzay Gyula igazgató, továbbá dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester, dr. Gyapay László h. polgármester jelentek meg a Liga és a város vezetősége részéről.

Hlatky főispán megleghangú üdvözlő szavait Albrecht főherceg köszönte meg. Örömmel állapította meg, hogy Nagyvárad városa igen helyesen, reálisan gondolkodott, mikor a gyermeknevelés reális és fontos kérdésével ily gyakorlatiasan foglalkozik. Szerinte fontos, hogy a gyermeknevelést intézményesen megoldják, s egyúttal a gyermeküldötést is széles alapokra fektessék. 10 000 gyermeket üldötített az elmúlt nyáron a Liga. Hítt tett a szociális béke fontosságát mellett s ezt szolgálja — többek között — az egyszerű magyar gyermekek istápolása, gondozása, egy életképes, nagy multra visszatekintő szervezet, a Gyermekvédő Liga is. Ezért fontos elsősorban tanoncotthonok létesítése az ország minden nagyobb ipari és kereskedelmi gócpontjában. Kéri a társadalmi szervek és hasonló célú intézmények testvéri munkaközösségét a Liga nehéz, de áldásos tevékenységével. Végül a szemlélt kultusz mellőzését kéri a Ligával kapcsolatos minden munkálkodásnál.

Dr. Petry Pál: „A gyermek nevében a gyermekért síkra szállni apostoli eszelekedet.” A gyermekvédelem fontos része az állam munkájának, melyet egyes szervekre bíz. A Liga célja, hogy hasonló feladatot végző szervek működését egybehangolja s külföldön bevált példákat hasznosítva, új gondolatokkal s tettekkel szolgálja a célt. 61.000 gyermek külföldön, 100.000 gyermek a Liga hazai üldöttelepein erősödött, gyarapodott szellemen és fizikailag. Ebbe a nagyarányú nyaraltatási akcióból s általában széleskörű gyermekvédelemből akarják bekapcsolni Nagyváradot is. Utána dr. Soós István polgármester emelkedett szólásra.

— Nagyváradon, mely már az első világháború előtt fontos ipari és kereskedelmi gócpont volt, a Gyermekvédő Liga helyes érzéssel meglátta, hogy itt a gyermekvédelemnek azt az ágazatát kell kultiválnia, amely a város karakterének megfelelően éppen ezért a Liga elhatározta, hogy Nagyváradon iparostanoncotthont állít fel, amelyre oly nagy szükség volt s amellyel oly hézagpótló tevékenységet fejtett ki — mondotta a polgármester.

— A Sztaroveszky-utcai négyemeletes, hatalmas épületben, amelyet az idegen hatalom a magyar iparosutánképzés elnyomása céljából építtetett, de amely épület, amelyet most a magyar állam fejez be Isten kegyelméből éppen fordítva, a magyar iparosutánképzés és tanonképzés érdekét fogja szolgálni. Sajnos az iparosutánképzés létszám itt is erősen mecsapant. Csak úgy lesz pótolható, ha a vidékről bejövő földműves fiúk, esetleg székely tanoncgyermekek otthont

találnak s ott helyezkedhetnek el.

Ebben az irányban össze kell fogni államnak, városnak, egyházaknak és a társadalomnak s főleg itt Nagyváradon, amelynek ipari és kereskedelmi jellegénél fogva a tanoncotánképzés létérdeke. Ez nemcsak ipari és kereskedelmi, hanem szociális probléma is, mely összefügg a Liga célkitűzéseivel, azzal a Ligával, amelynek 1942. évi tájékoztató jelentéséből erőteljesen esendül ki az az önértékes megállapítás, hogy a Liga célkitűzései azonosak az Országos Nép- és Családvédelmi Alap célkitű-

zéseivel s a Liga a korszellemet megelőzve foglalkozott ezzel a problémával.

— A visszatért Nagyvárad, amely keresztény, nemzeti és szociális alapon építi fel a maga jövőjét s a szociális problémák megoldását elsőrendű kötelességének tartja, szeretettel üdvözli a városunkba visszatért Országos Gyermekvédő Ligát — fejezte be szavait dr. Soós István.

Ezután megválasztják a védnököket s a tisztikart. Elnök: dr. Gyapay László h. polgármester lett, aki elnöki beszédében megköszönte a beléje helyezett bizalmat.

Albrecht főherceg zárószavában határozott ígéretet tett a nagyváradai tanoncotthonok felállítására végül a „Dobó Katica” polgári leányiskola növendékei esengő üveghangon elénekelték a Szózatot.

A borbélyok új osztályozása

Nagyvárad, jan. 31. A borbélyok új osztályozásáról rendelet érkezett, amelyet kedden délelőtt 11 órakor, a polgármester elnöke alatt tartandó értekezleten fognak megvitatni. Az értekezleten résztvesznek a kereskedelmi és iparkamara, valamint az ipartestület képviselői. Az új rendelet az eddigi három osztály helyett, öt osztályba csoportosítja a borbélyokat.

ALBÁNIAI MENEKÜLTEK A PÁPAI NYARALÓHELYEN. Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelentés: XII-ik Pius pápa rendelkezése az Albánból kiűrt menekülteket Castelgandolfo pápai nyaralóhelyen helyezték el.

Eltemették Bökfi Esztert

Óriási részvét mellett, ezrekre menő tömeg jelenlétében helyezték örök nyugalomra a szerencsétlen sorsu fiatal leányt

Az Olasz temetőben helyezték Bökfi Esztert örök nyugalomra vasárnap délután. Rég nem volt Nagyváradon ilyen népes, ilyen megrendítő temetés. Már jóval a szertartás megkezdése előtt több száz ember lepte el a Havasi kápolna előtt, amely előtt a tragikus véget ért leány holttestét felravalozták és a sírgödör táját, amelyet a borzalmas büntény áldozatának ástak. S mire a szertartás megkezdődött, ezernyi ember szorongott a temetőben. A szegények, a külvárosiak nagy érdeklődése és részvéte volt ez, de a társadalom magasabb rétegeiből is sokan megjelentek, hogy tanui lehessenek a súlyosan hűnhődött, szerencsétlen kis Eszter utolsó útjának.

Aranypapír-sújtások, sűrű koporsóban, a kiomló fehér papír-szemfedőtől majdnem egészen betakart, alacsony ravatalon feküdt Bökfi Eszter. Művirágkoszorúkkal, fehér és rózsaszín virágokkal borították a koporsót, mely mellett zokogva állt az édesapa és az édesanya. Kevés szem maradt szárazon, mikor a temetési szertartást végző lelkész, imájában és beszédében, ezeket a meg-rázó szavakat mondta:

— Ugy állunk itt, mint hűtlen pásztorok az elveszett juh farkas-tépte teteme fölött. Érezzük, hogy nem vigyáz-

tunk rá eléggé. Elfelejtettük, hogy drága teher az ő fehér élete, amelyet szeretetteljes gondoskodással kellett volna vinnünk az Ur felé. Nem voltunk elég kitaró tanácsadói. Nem hallottuk meg, hogy a fejlődő élet szeretetért eseng, elmentünk mellette, mikor esodákra rágyótt, mert érezte, hogy Isten több szépségre, több öröme teremtette őt. Nem hallottuk meg segélykiáltásait és nem gondoltuk meg, hogy úgy mint ő, ezer és ezer életbimbó omlik a megsemmisülés felé. Legyen mementó e megkínzott tetem a szülők számára, az egész társadalom számára, hogy senki se nélkülözze gondoskodásunkat, ne legyen elhalasztott fiatal élet sorainkban és ne forduljon elő, hogy valaki elveszen közülünk.

Aztán elhantolták Bökfi Esztert. Fejfáján kis fekete táblán ezüst betűkkel ez a felírás olvasható: Bökfi Eszter — Élt 13 évet — Meghalt 1943 dec. 7-én. Mert csak márciusban töltötte volna be 14-ik életévét.

A nép az elhantolás után is sokáig nem akarta elhagyni a temetőt. Mindenki közelről akarta látni a meggyötört leány nyughelyét. A távozó sírásók is csak nehezen tudtak utat törni maguknak a tömegben át.

kisleány nagy kedvet érzett és rátermettsége is lett volna talán. Ezért nem adták egyelőre tanulónak a szülei. Ugy gondolták: ha nem válik be a szüni pályán, fodrásznót nevelnek belőle.

— Nem volt elégedetlen gyermek. — zokogja az édesapja. — Igaz, hogy nem voltam elég szigorú hozzá. Sohasem vertem meg. De erre, úgy éreztem, nem is volt szükség. Megszéppent egyetlen dorgáló szavamra is. Féltünk volt. Nemhogy egy csirkét nem tudott volna lenni, de egy tollat se mert megfogni soha... Mindennem volt. Azért mentem ki Németországba is, hogy kis kelengyét gyűjtsek neki. A bombák megkímélték s erre kellett hazatérnem.

Bökfi Sándor arra kér minket, közöljük köszönetét mindazoknak, akik adományokkal hozzájárultak a temetéshez. Köszönetét nyilvánítja különösen Steiner Miklósnak, a régi református Nőszövetség szociális osztálya vezetőjének, aki nagyobb adományt juttatott a szülőkhez, a régi református paróchiának, amely díjtanuln végezte a temetést, a Rét-utcai leányoknak, akik szép koszorút küldtek kis társnőjüknek, de mindazoknak, akik a meggyötört szülőknek segítségére voltak a temetésnél s akik utolsó útjára elkísérték Esztert.

Börtalpat kapnak a mezőgazdasági munkavállalók

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A börtalpatkapó kormánybiztos legsürgősebb teendőjének tekinti, hogy a mezőgazdasági munkavállalóknak elviselt talpú, de egyéb-ként még használható lábhegyük pótlására olcsón, megfelelő bőr féltalpatot juttasson. A gyárak a féltalpatok kiszabását már megkezdték és rövidesen megkezdik a szétosztást. Egy pár féltalpat vásárlására jogosult minden olyan mezőgazdasági munkavállaló, aki tagja az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnek és így öregségi biztosítási könyvecskéje van. A féltalpat szétosztását a Hangya, az Erdélyi Hangya és a Hanza szövetkezetek végzik. Egy pár talp ára 39—42 számú nagyságban 6,92 pengő, 43—46 számú nagyságban 7,45 pengő.

Németországban kíváncsozott Bökfi Eszter

A kis Bökfi Eszter szülei iránt nagy részvét nyilvánul meg. Vigasztalhatatlanok. Mindenféle feltevések és elképzelések gyöttrik őket és ma, a tettes részleges beismerő vallomása után is, számtalan formában élük át gyermekük utolsó óráját. Az édesapa meg van győződve arról, hogy a gonosztevő alélt állapotban rejtette el Esztert a mozi Erkölyének dobogója alá s a kisleány ott eszméletre térve, irtózatos hatalmúsát vívott a leszegezett padlódeszkák alatt, amíg végre kiszüvedett.

Ezt a feltevést azonban megdönti a helyzet, amelyben a holttestet megtalálták és különösen ruhájának elrendeződése. A vállig felhúzott ruha a tarkó alatt csomóba volt szorítva, szinte lehetett látni rajta annak a kéznek a markolását, amely a tetemet oda vonszolta. Ezek a gyöttrőde-

sek nem maradhattak volna meg, ha a leányka élv kerül a dobogó alá s vergődve igyekezett volna kiszabadulni onnan.

Vádolja magát Bökfi Sándor, mi-ért nem vitte magával gyermekét Németországba, hiszen a leányka szeretett volna vele menni legutóbb, amikor szabadságon volt itthon. De az édesapa a légi támadásoktól féltette kisleányát akit mindennél jobban szeretett. Arra gondolt, hogy ha járul a helyzet odakint, mégis utlevelet szerez talán neki. De eredetileg nem ez volt a terve Eszterrel. Meg akarta várni, míg a szőpőrösű gyermek teljesen kifejlődik, hogy aztán megkísérelje a szüni pályán elhelyezni őt. A Szigligeti Színházhoz, vagy esetleg a kolozsvári Nemzeti Színházhoz szeretett volna kardsalónőnek, táncosnőnek bejuttatni mert erre a

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DRÉSZ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HAÁSZ ISTVÁN TÁBORI PÜSPÖK
 A NYIREGYHÁZI SEBESÜLTEKNEK.
 Nyiregyházáról jelentik: (MND) Haász István tábori püspök Nyiregyházára érkezett és vasárnap délelőtt a helyőrségnek szentbeszédet mondott. Utána a hadikórházban a sebesülteknek mondott szentmisét.

ÚJ ÁLLAMTITKÁR NEMETORSZÁGBAN.
 Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Führer Funk birodalmi gazdasági miniszter előterjesztésére Franz Hayler dr. államtitkárrá nevezte ki.

Vöröskereszt tanfolyam Budapesten.
 A Magyar Vöröskereszt kello számú érdeklődő jelentése esetén Budapesten, folyó évi február hó 20-ai kezdettel négyhónapos szociális tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvevni szándékozók tájékoztatásért a Magyar Vöröskereszt Nagyvárad Városi Fiókjá Elnökségéhez (Városháza, I. emelet, 5. ajtó) fordulhatnak.) A felvételi kérvények beküldési határideje: február 5. Nagyvárad, 1944. január 29. Magyar Vöröskereszt Nagyvárad Városi Fiókjá.

PÁPAI GÁRDISTÁK ŐRZIK GASTELGANDOLFOT.
 Stockholmból jelentik: (MTI) A Skandináv Távirati Iroda jelentése alapján közli az angol híroroda, hogy a castergandolfoi pápai birtokok őrzésére 31 főnyi pápai gárdista csapatot rendeltek ki. A pápai birtok épületeire kitzítették a vatikáni zászlót, hogy a légitámadások elhárításáról így gondoskodjanak.

Most av. Itassa, tessse kerékpárja. JAKAB műszerésznél Kossuth-utca 5. zippzárjavítás

ÖTSZÁZ SZÁZALEKOS ÁREMELKEDÉS TÖRÖKORSZÁGBAN.
 Istanbulból jelentik: (MTI) Az áremelkedés okainak kivizsgálására kiküldött bizottság megállapítja, hogy a háború kezdete óta Törökországban az árak emelkedése 500 százalékos. A bizottság szigorú intézkedéseket ajánl a további áremelkedések megállítására.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA butorüzlet, Pannónia épület, Bethlen István-utca 2.

PÁZMÁNY. A NEMZETPOLITIKUS
 A Nemzeti Könyvtár legújabb száma Nagyvárad nagy fiának Pázmány Péternek az életét ismerteti. A könyvet a kiváló író, Ijjas Antal írta. Külön érdekessége a kettősszámú füzetnek, hogy Pázmány politikai vonatkozású megnyilatkozásait eredeti szemelvényekben közli. A könyvecske ára 1 pengő.

Budapesten elhunyt dr. Szintay Lajos, volt nagyváradai ügyvéd.
 A régi nagyváradai Schweiger-család rokonai körét gyász érte. Néhány Schweiger Ede káptalani ügyész vejje, dr. Szintay Lajos budapesti, azelőtt nagyváradai ügyvéd elhunyt. Budapesten vasárnap délben temetik. Kiterjedt rokonság s sok váradi barátja gyászolja.

Kovács címfestő

Hlatky Endre-utca 6. szám

Transzparensok, reklámok, üveg- és bádóg címtáblák szép kivitelben, olcsó árban

43 SZÁZALEKOS DRÁGULÁS AZ ANGOL ÉLELMISZERPIACON.
 Stockholmból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint 1941 január óta az Egyesült Államokban a megélhetési költségek 43 és fél százalékkal emelkedtek.

Hirdetmény a táviró és távbeszélő vezeték megroggólása ügyében.
 Tudomásomra jutott, hogy egyes helyeken, főként a lakatlan területeken a táviró és távbeszélő vezetékeket megroggólják. Figyelmeztetem a közönséget, hogy a vezetékek, valamint egyéb hírhálózati berendezések megroggólása súlyos büncselekményt képez s a rongáló ellen a rögtönítélő eljárást haladéktalanul folytatni kezdek. Dr. Soós István s. k., polgármester.

Állami számolólap illeték-bélyeg forgalomba bocsátása

A m. kir. pénzügyminiszter ur 217.870-1943. számú rendelete értelmében mindazon számolólap illeték lerovására a 3430-1943 M. E. számú rendelet alapján 194. évi július hó 15. napjától kötelezett vállalatok és üzemek (iparüzők), amelyek az állami számlálólapok kizárólagos használatára kötelezve nincsenek (fogadó szálloda, kávéház, mulató, eszpresszó, italmérési engedéllyel bíró cukrászda) 1944. évi február hó 1. napjától kezdve a számolólap illetéket a 217.870-1943. P. M. számú rendelettel rendszeresített „számolólap illeték bélyeg” használatával köteleztek leróni. Okmánybélyeg használata jövedéki kibocsátást képez és mint ilyen kerül elbírálás alá. Az új illeték bélyeg 10, 20, 50 filléres, továbbá 2, 5 és 10 pengős címletekben kerültek kibocsátásra és a postahivataloknál szerezhetők be.

A fent felsorolt üzemek a 153.563-1943. P. M. számú rendelettel rendszeresített állami számolólapok használatára is leróhatják az illetéket. Annak sincs törvényes akadálya, hogy az állami számolólap illetéket — a magasabb illeték alá eső fogyasztásnál — a most rendszeresített új illeték bélyeg felragasztása útján, a felsorolt üzemek a magasabb illetéktételre kiegészíthessék.

Azok az üzemek és iparüzők, amelyeknél az illetékkötelezettség 1943. évi augusztus hó 1-én következett be és amelyek a fizetett összegre tekintet nélkül 10 fillér illeték bélyeg tartoznak leróni (korcsma, kizárólagos pálinkamérés, italmérési engedéllyel nem bíró cukrászda, kifőzdé, stb.), az új bélyeg nem használhatják, hanem az illetéket továbbra is az állami számolólap használatával kötelesek leróni.

Nagyvárad, 1943. január 29.
 Dr. Szelei Emil s. k.,
 m. kir. pénzügyi titkár.

Február 5-ig be kell nyújtani az alkalmazottak névjegyzékét

Nagyvárad thj. város fogyasztási adóhivatala ad 422-1944. adóhiv. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

A jövedelem- és vagyonadóról szóló 1927. évi 500 P. M. H. Ö. 48. § 2. bek. Ut. 1. bek. foglalt rendelkezésre hivatkozással felhívom az érdekelte munkaadókat, hogy az erre célra szolgáló és a fogyasztási adóhivatalnál (Bémer-tér 4. sz. I. eme-

let) legkésőbb folyó évi február hó 5-ig díjtalanul beszerzendő szabályszerű nyomtatványok felhasználásával nyújtsák be azon alkalmazottak névjegyzékét, és külön-külön kiállított illetményjegyzékét, akik az 1943. évi folyamán a munkaadótól összes szolgálati járandóságuk egy évi összege címén (belértve a rendszeres fizetésen kívül kapott karácsonyi segélyt, egyéb jutalom, természetbeni járandóság pénzbeli értékre átszámítva, stb.) 6000 pengőt meghaladó illetményt élveztek. A 6000 pengő illetmény alatt az adó és egyéb terhekkel nem csökkentett bruttó összegű illetmény értendő.

Az átvett névjegyzékeket és illetményjegyzékeket az érdekelte munkaadók ugyancsak a fogyasztási adóhivatalnál, az átvételtől számított 8 nap alatt, de legkésőbb folyó évi február hó 29-ig bezárólag kötelesek benyújtani.

Figyelmeztetem az érdekelte munkaadókat, hogy amennyiben a felhívásnak határidőre nem tesznek eleget, vagy nem a valóságnak megfelelő adatokat jelentenek be, annyiszor 100 pengő pénzbírságra büntetendők, ahány alkalmazottjuknál a mulasztást, illetve a szabálytalanságot elkövetették.

Nagyvárad, 1944. január 28.
 Fráter József s. k.,
 a fogyasztási adóhivatal főnöke.

Őszinte mozikritika

MUKI

— Bemutató a Belvárosi mozgóban —

A legújabb magyar filmvígjáték, amelyet Budapest megelőzésével mutat be a Belvárosi mozgófényképszínház.

Köztudomás, hogy Szilassy László szenvedélye az autózás. A Muki szerzőjét valószínűleg ez a tény ihlette és a filmgárdó ezért is választotta ki éppen Szilassyt a főszerepre.

Hársfy Péter (Szilassy László) apjának (Ceortos Gyula) és édesanyjának (Berky Lili) dédelgetett kedvence. Jól is megy a sorsa, mert az egyetlen-gyermekes gentry-családnak szép nagybirtoka van a Balaton közelében. Péter jó fiú, szorgalmasan készül a jogi szigorlatra és ügyesen rázza le magáról a hozomány nélküli s széthállomásra hajó hajadont (Turay Ida). Bár a legkitartóbb luxusautó-ügynök (Latabár Kálmán) ostromolja, legfőbb kedvence és elválaszthatatlan utitársa mégiscsak az az ócska gépkocsi, amelyet Muki-nak becéz.

Péter apja azonban más véleményen van, s titokban Milánóból hozat fiának egy pompás Alfa Romeo-luxuskocsit. A kocsit a milánói gyár magyar tisztviselője (Palaóczy Irén) szállítja haza, de már Budapesttől egészen a Hársfy-kuriáig egész sorozat kellemetlenége támad mind a Mukival, mind a Muki gazdájával. Az egész társaságot mégis legnagyobb zavarba a balatonmenti igen érdekes benzintartálykezelő (Sárossy) hozza helyzetkomikumok kialakulására alkalmas módon. A sok bonyodalom kettős hapy end-del végződik és Péter anyja segítségével a tisztviselő-völégénye lesz a mindvégig kacagtató film befejezője.

Olasz Péter dr.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Dr. Kajaba László és huga Dr. Schág Ferencné szül. Kajaba Mária, László és Valéria gyermekeivel, úgy a maguk, mint az elhunyt testvérei öz. Nagy Károlyné szül. Vladár Gizella gyermekeivel, dr. Zsolnay Imréné szül. Horváth Mária és Horváth Gizella és unokáival; öz. Fráter Ferencné szül. Vladár Irma gyermekeivel Fráter Istvánnal és családjával; Vladár János családjával; unokahugai dr. Botlka Ernőné szül. Kajaba Mária, Dr. Hazay Istvánné szül. Kajaba Jolán családjakkal és számos más rokonok nevében is fájdalmas szívvel, de Isten szent akaratán megnyugodva tudatják a legjobb édesanya, nagymama, testvér és rokonnak

pókatelegdi KAJABA ANTALNÉ

szül. nagycseppcsényi és maian VLADAR JOZEFA
 kir. törvényszéki bíró özvegyének

— ki papot nevelt a Mindenható Istennek — a folyó évi január hó 30-án éjjel 1 órakor, élt 71. évében, Isten szent akaratán való példás, keresztény megnyugvással viselt hosszas és gyötrelmes szenvedések és a szentségek gyakori ájtatos felvétele után, a föltámadás reményében történt csendes elhunytát.

Megboldogult drága halottunk földi maradványai folyó évi február hó 1-én délelőtt három-egyed 9 órakor fognak a váradszöllősi plébánián a római katolikus egyház szertartásai szerint bezengetetni és a plébániái templomban tartandó engedélytől szentmisével dozat bemutatása után, a nagyváradi-olasi szertartásban a család helyen örök nyugalomra létezni. Keresztény szeretettel kérünk egy Miatyánkot lelkiülvéért.

Váradszöllős, 1944. évi január hó 30. napján.

Az örök világosság fényeskedjék nekik

SZINHÁZ

Nagyvárad képe

Alig néhány hete jelent meg Ráthonyi János szerkesztésében a Film Híradó c. képes hetilap. Egyik legutóbbi számában olvassuk a következőket:

Nagyvárad majdnem a régi erejében érkezett el az 1944-es Szent Lászlónak szentelt évhez. Utcáin, terrein, hávéházaiban, szórakozóhelyein, mozgósínházaiban és a magymultú Szigligeti színházban élénkség és zsúfoltság és a belépőjegyeket színházba moziba napokkal előbb elővételben vásárolja meg a közönség. Nagyvárad az ország vidéki városai között a legurbanusabb. Egyetlen vidéki városban sem láthatunk annyi elegáns nőt, mint Váradon. Nem túlcicomázott, feltűnést kereső öltözködés ez, nem a karikatúrákból jólismert provincetűltözködése, hanem a peceparti Páris jóízűlést reprezentáló szolid és finom stílus érzék Nagyvárad asszonyainak megjelenésén.

A Szigligeti színház premierjei valószínűleg „teatre parées”. Ez a művészet tisztelő magatartás a jó színházi műveknek, a jó előadásoknak szól, amelyeknek a konjunktúráról függetlenül is komoly sikerük van.

A nagyváradai sajtó tradícióhoz híven, objektív kritikával kíséri az előadásokat s hogy paraszti nyelven szóljunk a nagyváradai újságírók alapján „el lehet indulni” és a jóízű közönség a sajtóból pontos és becsületes felvilágosítást kap arról, hogy mit érdemes megnézni és mit nem. Régi művészet-kultusz hagyományaihoz igazodik ezzel a váradai műkritika. Ha nem is az egész vonalon, de majdnem töretlenül él Váradon az a hátor sajtószellem, amit Krudy Gyula, Dutka Ákos, Juhász Gyula, Ady Endre indítottak el a váradai sajtóban, mint hírlapírók és kritikusok. Ez a hatás letörhetetlenül él a váradai újságok hasábjain, még a ma nehéz korszakában is. A Szigligeti színház falai között mutatták be egykor a fiatal nagyváradai újságíróknak Ady Endre egyetlen színházi munkáját, a „Műhely” című színművet. A „Műhely” egy szerkesztőség napi életét dramatizálja és ha mint színdarab a „Műhely” nem tartozik a szoros értelemben vett színművek közé, de átveheti a diktórt Ady Endre zsenialitásának heve, rajongásának, meggyőződésének forró lendülete. Ebben a színdarabban esendül fel először Ady Endre halhatatlan ódája, az írótolról, az acélhegyű ördögről.

Az ország csaknem valamennyi prominens színésze szerepelt ezeken a deszkákon és Putnik Bálint, a jelen-

legi igazgató hű őrzője a régi színvonalas színjátszásnak.

A váradai színház együttesében feltétlenül a vidék legjobb művészei szerepelnek. Horváth Jenő drámai főrendező és Szabó Ernő operettfő-

rendező munkálkodnak fáradhatatlanul a bemutatásra kerülő darabok sikerén. P. Jurik Julesit, Göndör Klárit Budapest közönsége is jól ismeri. A jóhumorú Czéh Gitta, Hamvas Lucy, Antal Erzsé, mind elsőrangú erők. A férfiak között Ross József, Barsi Béla, a kitűnő megjelenésű Gulácsy Albert, Bakay Lajos, Tanay Emil, Lendvai Lajos biztosítékai az állandó sikernek.

V. S.

HIRDETMÉNY

a fegyverhasználati jog kiterjesztése tárgyában.

Tudomására hozom a város lakosságának, hogy a m. kir. minisztérium folyó évi január hó 14-én, 190/1944. M. E. szám alatt elrendelte, hogy a m. kir. csendőrség számára kiadott szervezeti és szolgálati utasítás 49. §-a 330. pontja, 7 alpontjában szabályozott fegyverhasználati jog, a rendeletben megjelölt területeken a kihirdetést követő ötödik naptól kezdve alkalmazást nyerjen.

Azok a csendőrőrsök, melyek működési területén a rendkívüli fegyverhasználat alkalmazása életbelp, a következők:

A m. kir. kolozsvári IX. csendőrkerületnél: Rcv. Barátka, Jádremete, Kissebes, Bnyfylvad, Körösfő, Magyarkapus, Gyalu, Kolozsvár, Kolozs, Apahida, Gyulatelke, Cege és Buza.

A m. kir. marosvásárhelyi X. csendőrkerületnél: Mezőszentmihály, Teke, Mezőörményes, Radnalajosfalva, Máriavölgy, Óradna, Oláh-szentgyörgy, Nagyilva, Kosna, Kisilva Várora, Borgóprund, Borgótiha Tihuca, Dornavölgy, Kolibica, Gödemesterháza, Maroshévíz, Belső, Gergyóholló, Borszék és Gergyótölgyes.

Felhívom a közönség figyelmét, hogy fentebb megjelölt területen a csendőr első felszólítására mindenki megállni köteles, mert ellenkező esetben különösen pedig akkor, ha valaki a felszólítás után futva menekülni igyekszik, a csendőr mindenki ellen lövegyvert használhat.

Nagyvárad, 1944 január 25.

Dr. Soós István s. k.,
polgármester.

A február havi hadisegélyek kifizetésének sorrendje

Nagyvárad thj. város adóhivatalától (436—1944. adóhív. szám) kapjuk az alábbi értesítést:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a városi adóhivatal a február havi hadisegélyeket az alábbi sorrendben és időben fogja kifizetni:

I. Adóhivatali pénztár.

(városbáza, földszint 10. sz. szoba.)
1944. február hó 1-én 1-től 728-ig, 1944 február hó 3-án 729-től 1402-ig, 1944 február hó 4-én 1403-tól 1687-ig terjedő sorszám alatt törzskönyvezett hadisegélyeket fizeti ki.

II. Városi főpénztár.

(Városbáza, földszint 1. sz. szoba.)
1944 február hó 1-én 1688-tól 2433-ig, 1944 február hó 3-án 2434-től 2727-ig, 1944 február hó 4-én 2728-tól 2938-ig terjedő sorszám alatt nyilvántartott hadisegélyeket fizeti ki.

A közérdekű munkaszolgálatot teljesítők hadisegélye 194 február 5-én

kerül kifizetésre és pedig az 1-től 300-ig terjedő számok alatt nyilvántartott hadisegélyeket az adóhivatali pénztár, míg 301-től 600-ig terjedő sorszámok alatt törzskönyvezett hadisegélyeket a városi főpénztár fogja kifizetni.

A hadisegélyek kifizetése a fenti napokon délután 4 órától kezdődik. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a városi adóhivatal a fenti sorrendhez a legszigoribban ragaszkodik és kivételt senkivel sem tesz. Mindazok, akik a megjelölt napokon nem jelentkeznek, hadisegélyüket csak 1944 február hó 15-től kezdődően vehetik át.

Nagyvárad, 1944 január 25.

vitéz Morvay Árpád s. k.,
adóhivatali főnök.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Berla Dezső) 15-15.
CSILLAG gyógyszertár, Mussolini-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.
MÁTYÁS KIRÁLY gyógyszertár, Szt János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.
SENET ANTAL gyógyszertár, Gerliczy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: **Dr. Pápai Árpád**
főszerkesztő

Dr. Vitéz József
főszerkesztő

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi utca 14. sz. szoba.

APRÓHIRDETESEK

Adás-vétel

Férfi ruhákat, használtakat legjobban venet, eladhat Molnárnál, Bémer-tér 1. 910

Eladók város közelében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb bérházak és telkek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 265

Kombinált szoba, konyha, rekamier eladó. Verő asztalos, Kapucinus-u. 11.

SÜRGŐSEN eladó magánházak, bérházak, birtokok, üzletek. Popovics ingatlanközvetítő iroda, Szent János-utca 6. Telefon: 1567. 492

Tangóharmonika „Hohner” 140 B 3 váltós eladó. Kossuth Lajos-u. 20. Molnár. 471

ELADÓ olcsón alom szolma gyengébb minőségű szena és mezőgazdai trágya. Érdeklődők: Kálmán-u. 10. I. 6. délután 1-3 óra között. 489

Kombinált diófa butor eladó. Hegyessy Márton-u. 4. asztalosnál. 473

Ha bármit eladni, vagy venni akar, jöjjön el a „Rekordba”, Hlatky E.-utca 14. szám. 446

Hülönféle

Fertőtlenítést, poloska, molc és mindenféle férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

NAGYVÁRADAI GAZDÁK ÉS KISIPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. **Gróf Bethlen István. u. 6. 1.** Jelzálog és váltókölcson kölcsönmentesen 5 1/2% kamattal 5 évre kapható. 2. Takarékbetét után 4% kamatot adunk. 3. Heti (piculás) betéttel a legjobban neveljük gyermekeinket takarékoságra. **Legkisebb hitelbétét 1 pengő.**

Állást nyec

REGGELI lepkihordáshoz lapkiherdőt keresünk, azonnalra, Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Keresztény gépirónót ügyvéd irodába felveszek. Dr. Dévald, Rákóczi-ut 7. 476

Gyakorlott gépirónó alkalmazást nyerhet. Jelentkezés 1-2 óra közt az Erdélyi Pártirodában, Sul Ferenc-utca 9. sz. 474

Mérnök iroda keres gépelni és adminisztratív teendőket végző tudó segéderőt jó fizetéssel. Vörösmarty-utca 16 szám. 497

Garancia képes komoly üzletvezető és kiszolgáló felvétetik, rasbéli ajánlatot Telki-u. 9. Kovács extil. 485

CSOMAGOLÓNÖKET felveszünk azonnali belépésre. Jelentkezés reggel 8 órakor, Mussolini-tér 7. 490

SZOPTATÓSDADÁT azonnali belépéssel felveszek kéthónapos kisleányom mellé. Bozsák, Boöthy Ödön-utca 67. Telefon 21-40. 493

Állás! keres

FDÖSERB megbízható nő ajánlkozok egy vagy két személy mellé házimunkára, németül beszél. Cim a kiadóban.

A színházi iroda közleménye:

Az idény legnagyobb operett slágere az „Egy boldog pesti nyár” tölti be a színház műsorát egész héten, a rendkívüli nagy sikerre való tekintettel. Az egész városa az Egy boldog pesti nyárról beszél: gyönyörű díszleteiről, a kitűnő szereplő gárdáról, szenzációs táncairól, bámulatosan szép toalettjeiről. Az

Hirdessen a Magyar Lapokban

Egy boldog pesti nyár mindenkinél meg kell nézni.

MŰSOR:

Egész héten minden este 6 órakor: **Egy boldog pesti nyár.**

Előkészületben: **HOMOKPAD.**

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ